

การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

นาย สุธนะ ดิงศภัทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-491-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STUDENT ACTIVITY ADMINISTRATION
IN SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF
UNIVERSITY AFFAIRS IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Suthana Tingsabhat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

IBSN 974-633-491-3

วิทยาลัยอาชีวศึกษา
 ศึกษาศาสตร์
 วิทยาลัยอาชีวศึกษา
 วิทยาลัยอาชีวศึกษา

การศึกษาการบริหารจัดการระบบการเรียนการสอน
 สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร
 นายสุชนะ ตงสกทภัย
 บริหารการศึกษา
 รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุพนธ์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยาลัยอาชีวศึกษา
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

Signature

..... คณบดีวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กุญชรกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยาลัยอาชีวศึกษา

Signature

..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. เอกชัย กี่สุพนธ์)

Signature

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุพนธ์)

Signature

..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุพนธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สัณนะ ดิงศกัทธิย์ : การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF STUDENT ACTIVITY ADMINISTRA-
TION SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY
AFFAIRS IN BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ เอกชัย
กีสุขพันธ์, 176 หน้า. ISBN 974-633-491-3

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา กรรมการ
กิจการนักเรียน และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์
และแบบสอบถาม สำหรับอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักเรียน จำนวน 104 คน ได้รับคืนจำนวน 82 ชุด
(ร้อยละ 78.85) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการกำหนด
วัตถุประสงค์ นโยบาย แนวทางปฏิบัติ โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน การวางแผน
การดำเนินงาน และการติดตามและประเมินผล ไว้เป็นอย่างดีทุกโรงเรียนโดยมีผู้บริหารเป็นผู้กำหนด
นโยบาย กรรมการกิจการนักเรียนเป็นผู้ดำเนินงาน ให้นักเรียนได้ดำเนินงานตามความสนใจ ติดตามและ
ประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยการสังเกตและบันทึก และมีปัญหาที่พบส่วนใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา
มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาความเป็นสัดส่วนของสถานที่สำหรับนักเรียนที่ทำกิจกรรม เนื่องจาก
สถานที่อันจำกัด และปัญหาอาจารย์ในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมจึงไม่เข้าร่วมกิจกรรมหรือ
ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่หลักการบริหารของมหาวิทยาลัย
ทำให้อาจารย์บางส่วนขาดความสนใจในกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง มีปัญหาโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทำให้เกิดปัญหาในการ
ดำเนินงาน และการติดตามและประเมินผลด้วย

ภาควิชาบริหารการศึกษา.....
สาขาวิชาบริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา2538.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C541804 : MAJOR EDUCATION ADMINISTRATION

KEY WORD: STUDENT ACTIVITY ADMINISTRATION / SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOLS / BANGKOK METROPOLIS

SUTHANA TINGSABHAT : A STUDY OF STUDENT ACTIVITY ADMINISTRATION IN SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS IN BANGKOK METROPOLIS.

THESIS ADVISOR : ASSO: PROF. EKACHAI KEESOOKPUN. 176 pp.

ISBN 974-633-491-3

The purposes of research were to study the status and problems in student activity administration in secondary demonstration schools under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs, Bangkok Metropolis. 78 - 85 Percents of the questionnaires were returned from the population. The data were analyzed in terms of arithmetic means, percentages and standard deviation.

Research findings that the student activity administration in secondary demonstration schools have clearly policies, objectives, organizational structure, planning, implementation and evaluation. School administrators set a plan and the committee of the student activities worker and problems concerning student activity administration in secondary demonstration schools were at low level except the problems in the teacher attention to the student activities and the insufficient space for doing student activities. Teacher hardly pay attention to or participate in student activities because the demonstration schools are under the administration of the universities. The lack of sufficient space for students to do activities is caused by the limited area in schools. In Ramkamhaeng University Demonstration School has a problem in the organizational structure of the student activity administration at the high level. That leads to the problem in the process of arranging the student activities, the follow-up and the evaluation.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*Suthana Tingsabhat*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Ekachai Keesookpun*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ได้ด้วยความกรุณาดูแล ช่วยเหลือ แนะนำ และ
แก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์ ภาควิชา
บริหารการศึกษา

ในการเสนอหัวข้อได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์
อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์ และอาจารย์กอบกุล พลกษะวัน
หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกรรมการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ ปี 2537

การทำเครื่องมือวิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านที่กรุณาช่วยตรวจเครื่องมือ
และการเก็บข้อมูลขอขอบคุณ ผู้บริหาร อาจารย์ใหญ่ ในการให้สัมภาษณ์ และอาจารย์โรงเรียน
มัธยมสาธิตทุกท่านที่กรุณาช่วยตอบแบบสอบถาม และได้รับความช่วยเหลือในการพิมพ์จนกระทั่ง
เรียบร้อยจากเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนและนาย บวรินทร์ สุวรรณกุล ในการช่วยออกเก็บแบบ
สอบถามและสัมภาษณ์

นอกจากนี้ยังมีบุคคลสำคัญที่มีส่วนในการศึกษาปริญาโทมาโดยตลอด คือ มารดา
บิดา พี่ ๆ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ
อาจารย์ ทรงชัย จารุภูมิ รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย และกำลังใจจาก
อาจารย์ จุฑารัตน์ วิบูลผล และเพื่อนผู้ร่วมงานในโรงเรียนสาธิตจุฬา ฯ ฝ่ายมัธยม ที่ได้ให้
ความช่วยเหลือในการทำงาน

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่กล่าวมาข้างต้น ทุกท่าน และ
ขอขอบพระคุณ ขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุธนะ ดิงศภัทีย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	vi
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	vii
กิตติกรรมประกาศ	viii
สารบัญ	ix
สารบัญตาราง	x
สารบัญภาพ	xi
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	-
ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย	8
2 บรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต	9
บทบาทของโรงเรียนสาธิต	10
ความเป็นมาของกิจกรรมนักเรียน	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความหมายของกิจกรรมนักเรียน	14
วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน	15
ความจำเป็นที่ต้องจัดกิจกรรมนักเรียน	17
ประเภทของกิจกรรมนักเรียน	20
ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	24
การบริหารกิจกรรมนักเรียน	27
สายงานในการบริหารกิจกรรมนักเรียน	29
การประเมินผลกิจกรรมนักเรียน	34
ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียน	37
ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียน	39
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	43
ประชากร	43
เครื่องมือที่ใช้	45
การสร้างแบบสอบถาม	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ลำดับชั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการกิจกรรมนักเรียน	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับนิยามการบริหารจัดการกิจกรรมนักเรียน	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการกิจกรรมนักเรียน	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนการบริหารจัดการกิจกรรมนักเรียน	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าความคุ้มค่า	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล	112
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารจัดการกิจกรรมนักเรียน	115
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	124
วิธีดำเนินการวิจัย	124
สรุปผลการวิจัย	125
การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	130
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	143
รายการอ้างอิง	144
ภาคผนวก	147
ประวัติผู้เขียน	176

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้บริหาร และอาจารย์ที่เข้าเป็นประชากรในการวิจัย	44
2	จำนวนข้อมูลที่รวบรวมได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม	47
3	สถานภาพผู้ทำสำเนาขณะที่เป็นผู้ควบคุม	53
4	วัตถุประสงค์ในการบริหารกิจกรรมนักเรียน	55
5	เนียบงานในการบริหารกิจกรรมนักเรียน	56
6	เนียบงานปฏิบัติกิจกรรมนักเรียน	58
7	เกณฑ์ที่โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ ใช้นการวางแผนกิจกรรมนักเรียน	68
8	วิธีการประเมินผลกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมสาธิต	69
9	การตรวจสอบในสิ้นปีการศึกษาเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักเรียน	70
10	ประสบการณ์ทำงานกับหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม	71
11	ปัจจัยด้านความพร้อมที่โรงเรียนมัธยมสาธิตนำมาพิจารณาประกอบ การวางแผนจัดกิจกรรมนักเรียน	76
12	ข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนมัธยมสาธิตนำมาพิจารณาประกอบ การวางแผนจัดกิจกรรมนักเรียน	78
13	ผู้รับผิดชอบในการวางแผน ลักษณะของแผน และช่วงเวลา	80
14	ผู้รับผิดชอบ วิธีการ และสาเหตุในการปรับแผนกิจกรรมนักเรียน	84
15	วิธีการเลือกตั้งบุคลากรมาดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	89
16	การประชุมอาจารย์ เพื่อประสานงานกิจกรรมนักเรียน	93
17	การประชุมนักเรียน ลักษณะ และช่วงเวลาเพื่อดำเนินงาน	95
18	วิธีการในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	วิธีการดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้อาจารย์ทราบ	101
20	ผู้ดำเนินการติดต่อสถานที่และอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	103
21	ที่มาของงบประมาณ และหน่วยงานสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	105
22	การดำเนินการกรณีกิจกรรมนักเรียนมีค่ากำหนดไว้ในแผนกิจกรรม .	108
23	วิธีการ การนำใบชี้ และช่วงเวลาการประเมินผลกิจกรรม	110
24	ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านโครงสร้างการบริหาร กิจกรรมนักเรียน	114
25	ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการวางแผนกิจกรรม	115
26	ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการดำเนินงาน	117
27	ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการติดตามและประเมินผล ..	122

สารบัญภาพ

แผนภูมิที่		หน้า
1	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	60
2	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	62
3	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	63
4	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	64
5	โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	65